

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: Wilha. Riem Vis
Titel: In den Russischen smeltkroes
Druk: 1
128 blz.

Dit is een zeer aardig boekje, dat een recht Christelijken geest ademt. Het kan met gerustheid aan onze jongelui van 12-18 jaar in handen worden gegeven. De eenige aanmerking, die ik zou willen maken is deze, dat het dagelijksch leven niet dikwijls voorbeelden biedt, dat menschen zoo spoedig worden bekeerd. En de beschrijving der studenten in het eerste hoofdstuk acht ik het minst geslaagde gedeelte uit het boekje. Prijs f 0,50.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1906

Auteur: Wilha. Riem Vis
Titel: In den Russischen smeltkroes
Druk: 1
128 blz.

Als behoorend tot de allerbeste kinderboeken, die ik ken, noem ik gaarne een bundel, die wel is waar op 't oogenblik is uitverkocht, maar die toch zeker wel herdrukt zal worden en waarvan in elk geval de vier verhalen elk afzonderlijk ook bij den Heer Callenbaoh verkrijgbaar zijn. De bundel is uit het Engelsch van D. Alcock, vertaald door Adelpha en heet: "Koningskinderen." 't Eene verhaal is al mooier dan 't andere. Jammer echter dat de titel, als men de drie eerste gelezen heeft, al spoedig laat raden, dat nu in het laatste ook wel... Maar laat ik liever niets verklappen. Begin met de laatste geschiedenis als ik u een raad mag geven. O, met hoeveel genot lazen wij dit: "Uit het land der Inca's," na eenige middelmatige werkjes te hebben doorgeworsteld. "Daar leef je nog eens van op!" riep een onzer terecht uit. Wat is er dan zoo mooi van? vraagt ge. Wel: 't verhaal is boeiend en dat mag immers wel, als het niet zoo als bij "de Zwerveling" de eenige goede eigenschap en de dekmantel van veel gebrekkigs is; voorts leerrijk: we zien eens een andere omgeving, andere zeden en gebruiken, andere gezichten dan die van ons eigen landje; en voorts ook leerzaam door een geestelijke kern. Stijl noch vertaling laten, zoo ik mij wel herinner, iets te wenschen over. En dan "Wenzel, de arme student" is ook heel goed. Een aanmerking zou ik willen maken op 't begin van Hoofdstuk 11, waar Wenzel ligt te denken, doch op de manier, waarop men aan iemand iets vertelt. Het volgende verhaal: "Het geschenk van den Czaar," interesseert wel, maar de roebels rollen hier wel wat heel rijkelijk. Overigens lazen we het met veel plezier en gaarne werden wij verplaatst in deze vreemde omgeving en leerden wij kleine eigenaardigheden uit het leven der Russen kennen. We worden in dezen bundel wel (en wij klagen daar allerminst over) naar verre landen gevoerd.

Beginnen wij met Duitschland, om vervolgens in Rusland aan te komen, dan reizen we in 't derde gedeelte met "de kleine Zendelingen" van Tyrus door de Roode Zee naar Abessinie, om eindelijk uit te rusten in Peru, het land der Inca's. Verscheiden plaatjes, waarvan de meeste nogal aardig, zullen den kinderen welkom zijn. "Perzikjes gebed en hoe het verhoord werd," door Quirina. Stijl zeer goed, veel kinderlijks en liefs hier. Er komt iets in van een vader, die steelt, doch gelukkig zich bekeert en een gebedsverhooring van een kind over passende, nieuwe kleeven. Plaatjes goed, (de jongen wel wat te bleek.) M. Odu. geeft nog eens een bekeeringsverhaal in: "Wat Moeder voor haar jongen achterliet" en Dr. C. Gr. Barth vertelt gezellig in "Het Klaverblad" van twee schipbreuken, kennismaking met de politie, het af branden van een schouwburg, nog eens een brand, nu een van een schip, twee of drie firma's laat hij failliet gaan, tenslotte loopt alles goed af en trouwen de broer en de zuster uit de eene familie met de zuster en den broer uit het bevriende huisgezin en allen verdienen nu goed geld!! Bravo! Boeiend en zeer goed geschreven is "Ignatius", No. 1 van de serie "de Martelaars" door G.C. Hoogerwerff. De titel waarschuwt hen, die het voor hun kinderen nog niet geschikt achten iets van akeligheden te hooren, zich deze serie niet aan te schaffen, daarentegen zullen zij, die naast vermaak ook kennis als vrucht van 't lezen voor hun kinderen wenschen, gaarne iets aannemen, dat ontleend is aan Algemeene- Vaderlandsche- Zendingen- of Kerk-geschiedenis. Het geeft al heel licht iets rustigs aan de kinderboeken, als zij op waarheid gegrond zijn. Iets rustigs en ... aantrekkelijks. De schrijver heeft een teekening van hoofdlijnen voor zich, waarvan hij niet afwijkt; toch blijft er voor zijn verbeelding vrij spel tot verdichten daaromheen. Vandaar het voordeel, dat we meestal verschoond blijven van die gezochte, onmogelijke, of althans onwaarschijnlijke verhalen, die we maar al te vaak in de mindere soorten Christelijke boekjes vinden. Het dweepziek verlangen van Ignatius, die den marteldood zoekt, wordt, de lezer gevoelt het, door den schrijver gelaakt.

Overigens hebben wij den moed, den eenvoud, de liefde en volharding dier eerste Christenen te bewonderen. Of met het binden en ontbinden (blz. 49) werkelijk zulk een overgeven aan den Satan werd bedoeld, dat zullen we maar ter beslissing overlaten van hen, die hiervan een bijzondere studie hebben gemaakt. Jammer dat de laatste bladzijde van 't verhaal wordt ontsierd dooreen vijfmaal herhaald: ha! **"In de Russische Smeltkroes", door Wilhelmina Riem Vis, liet na lezing geen onverdeeld gunstigen, maar ook niet ongunstigen indruk bij mij achter. Maar als kinderboek vooral leek het mij niet van de geschiktste. Ik geloof dat deze schrijfster heel goed schrijven kan of liever ik weet dit, maar zij maakt vaak den indruk, er maar zoowat op los te schrijven. Haar talent zou, dunkt mij, veel meer gecultiveerd kunnen worden. Zij moest zich er meer rekenschap van geven voor wie zij schrijft.** "Nelly's donkere dagen", door Hesba Stretton; de vertaler wordt wijselijk niet genoemd; zijn werk laat veel te wenschen over. Voor jongelieden boven de 15 jaar en als geheelonthouders-propagandawerkje kan het dienst doen, niet voor kinderen.

H.C. Gunning-de Vries.

Boekbeoordeling in Het Kind, 21-11-1908

Auteur: Wilha. Riem Vis

Titel: In den Russischen smeltkroes

Druk: 2

128 blz.

In zeven hoofdstukken wordt hier op aandoenlijke wijze verteld, hoe een Russisch geneesheer onschuldig naar Siberië wordt verbannen. Zijn vrouw vergezelt hem, zijn eenig kind blijft bij een

vriendin achter. Doch onder het lijden wordt Gods Woord hem dierbaar en komt hij tot het geloof in Christus. Daarna verzacht de Heere zijn lijden door het verlof, om in het oord zijner ballingschap de praktijk uit te oefenen en door het overkomen van zijn kind; en na vijf jaren hergeeft God hem de vrijheid. De vorm van dit boek doet den Uitgever eere aan. De mededeeling, dat de dokter al vijf jaar getrouwd was, eer hij die kleine kreeg, is beter op haar plaats bij een kraamvisite, dan in een boek voor de jeugd. Ook eindigt het verhaal o.i. eenigszins schielijk. Nu aller oogen op het arme Rusland gevestigd zijn, mag dit boekje "een woord op zijn pas" worden genoemd. Het doet zien, welke treurige, barbaarsche toestanden in het Czaarenrijk heerschen, die luide om verandering roepen en die veel verklaren van de oproerige bewegingen onder aanzienlijken en geringen, geleerden en eenvoudigen. De Christelijke geest is ons soms wat algemeen. Zie b.v. bladz. 50, laatste alinea: "Dat deed Hij voor u en voor mij, en voor allen, die straf verdiend hebben; zóó lief had Hij ons." Maar de strekking is alleszins uitnemend. De leidingen van Gods voorzienigheid, die beproevingen voor het vleesch gebruikt tot behoudenis der ziel, worden met treffende kleuren geschetst. Ook doet dit verhaal de zegeningen waardeeren, die wij in ons goede land nog genieten. Lectuur als hier wordt geboden, dingt voor ons besef om den prijs.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1917

Auteur: Wilha. Riem Vis

Titel: In den Russischen smeltkroes

Druk: 3

128 blz.

G.K.C.O. 4 z. p. 90 cent. In zeven hoofdstukken wordt hier op aandoenlijke wijze verteld, hoe een Russisch geneesheer onschuldig naar Siberië wordt verbannen. Zijn vrouw vergezelt hem, zijn eenig kind blijft bij een vriendin achter. Doch onder het lijden wordt Gods woord hem dierbaar en komt hij tot het geloof in Christus. Daarna verzacht de Heere zijn lijden door het verlof, om in het oord zijner ballingschap de praktijk uit te oefenen en door het overkomen van zijn kind; en na vijf jaren hergeeft God hem de vrijheid. De vorm van dit boek doet den Uitgever eere aan. De mededeeling, dat de dokter al vijf jaar getrouwd was, eer hij die kleine kreeg, is beter op haar plaats bij een kraamvisite, dan in een boek voor de jeugd. Ook eindigt het verhaal o.i. eenigszins schielijk. Nu aller oogen op het arme Rusland gevestigd zijn, mag dit hoekje "een woord op zijn pas" worden genoemd. Het doet zien, welke treurige, barbaarsche toestanden in het Czarenrijk heerschten, die luide om verandering riepen en die veel verklaren van de oproerige bewegingen onder aanzienlijken en geringen, geleerden en eenvoudigen. Wij constateeren met voldoening, dat rekening gehouden is met onze opmerkingen bij den tweeden druk.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1926

Auteur: Wilha. Riem Vis

Titel: Uit het kozakkenland

Druk: 4

128 blz.

Oude titel: In de Russische smeltkroes. jongens- en meisjesboek; geschikt voor een leeftijd van 14 jaar; algemeene strekking. Korte inhoud: Door een politieele vergissing wordt dokter Nikopolof naar Siberië verbannen. Zijn vrouw gaat vrijwillig met hem mede. Hun eenigst dochtertje, een zuigeling nog, blijft in Charkov onder de liefderijke hoede van vrienden achter. De dokter en zijn vrouw lijden vreeselijke ontberingen. Als misdadigers worden ze naar hun verbanningsoord gebracht. Ziek en uitgeput, als toonbeelden van menschelijke ellende, komen de dokter en zijn vrouw in een Siberische stad aan. Daar redt de dokter het dochtertje van een voornamen magistraat van den dood. Door toedoen van den gelukkigen vader mag de dokter in de vreemde stad zijn praktijk uitoefenen en de ouders zien ook hun dochtertje weer. Het lijden heeft den dokter en zijn vrouw tot God gebracht, Wiens Woord een licht op hun pad wordt. Algemeene op- of aanmerkingen: Dit is geen kinderlectuur, zooals wij die thans voor onze jeugd wenschen. Vijf en twintig jaar geleden lazen onze kinderen dat soort boeken en... bleven er vreemd tegenover staan. Grooteren zullen dit aandoenlijke verhaal vermoedelijk graag lezen. Maar de geschiedenis van Rusland is thans anders dan toen. Voor onze kinderen echter: Conclusie: Matig aanbevolen voor Z.S.

Boekbeoordeling van de Ned. Hervormde Zondagsscholenbond op Geref. Grondslag, 1935

Auteur: Wilha. Riem Vis

Titel: Uit het kozakkenland

Druk: 4

128 blz.

Nieuwe Titeluitleg. (Vroeger: in den Russischen Smeltkroes). G. K. C. O. 4 z. p. 60 cent. In zeven hoofdstukken wordt hier op aandoenlijke wijze verteld, hoe een Russisch geneesheer onschuldig naar Siberië wordt verbannen. Zijn vrouw vergezelt hem, zijn eenig kind blijft bij een vriendin achter. Doch onder het lijden wordt Gods Woord hem dierbaar en komt hij tot het geloof in Christus. Daarna verzacht de Heere zijn lijden door het verlof, om in het oord zijner ballingschap de praktijk uit te oefenen en door het overkomen van zijn kind; na vijf jaren hergeeft God hem de vrijheid. De mededeeling, dat de dokter al vijf jaren getrouwd was, eer hij die kleine kreeg, is beter op haar plaats, bij een kraamvisite, dan in een boek voor de jeugd. Ook eindigt het verhaal o.i. eenigszins schielijk. De leidingen van Gods voorzienigheid, die beproevingen voor het vleesch gebruikt tot behoudenis der ziel, worden met treffende kleuren geschilderd. Ook doet dit verhaal de zegeningen waardeerden, die wij in ons goede land nog genieten. Lector als hier wordt geboden, dingt voor ons besef om den prijs.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1935
